

Брайчевського, О. Компан), а й на вітчизняну немарксистську історіографію: праці В. Антоновича «Археологическая карта Киевской губернии» (М., 1895), М. Грушевського «Очерки истории Киевской земли от смерти Ярослава до конца XIV века» (К., 1891). Свої тексти М. Марченко проілюстрував фотографіями багатьох київських церков і монастирів (чимало з яких знищив радянський режим у 1930-х рр.), зображенням мозаїки «Дмитро Солунський» з Михайлівського Золотоверхого собору («евакуйованої» до Ермітажу) тощо.

Список використаних джерел

1. Від Головної редакційної колегії «Історії міст і сіл Української РСР». *Історія міст і сіл Української РСР*: В 26 т. / Головна редкол. : П. Т. Тронько (голова) та ін. Київ : Головна ред. УРЕ АН УРСР. Київ / Редкол. тому: В. О. Бойченко (голова) та ін. 1968.
2. Від Редакційної колегії тому. *Історія міст і сіл Української РСР*: В 26 т. Київ / Редкол. тому: В. О. Бойченко (голова) та ін. Київ, 1968.
3. Тронько П. Т. До написання історії міст і сіл Радянської України. *Український історичний журнал*. 1963. № 2.
4. ЦДАВО України (Центральний державний архів вищих органів влади та управління України). Ф. 4633. Оп. 1. Спр. 5. Арк. 1-9.
5. ЦДАВО України. Ф. 4633. Оп. 1. Спр. 14.
6. ЦДАВО України. Ф. 4633. Оп. 1. Спр. 19.
7. ЦДАВО України. Ф. 4633. Оп. 1. Спр. 23.
8. Черняхівська О. До передісторії вітчизняної історичної урбаністики: містознавство у багатотомній «Історії міст і сіл Української РСР». *Регіональна історія України: Збірник наукових статей* / В. Смолій (голов. ред.), Я. Верменич (відп. ред.) та ін. Київ : Інститут історії України НАН України, 2015. Вип. 9.
9. Юркова О. В. Юрій Юрійович Кондуфор. *Інститут історії України НАН України. 1936–2006* / Відп. ред. В. А. Смолій. – Київ : Інститут історії України, 2006. 818 с.

Яковенко Ю. А.,

студентка факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва

Фесенко Г. Г., доктор філософських наук, професор

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

КУЛЬТУРА МІСТОПЛАНУВАННЯ КИТАЮ В КОНТЕКСТІ МЕТАЕКОЛОГІЧНОГО УРБАНІЗМУ

Концепція метаурбанізму орієнтує на розгляд міста через практики, що ніби «занурюють» забудоване середовище у природне. Природа визнається невід'ємною компонентою міського ландшафту. В китайській урбаністиці наголошується на діалогічній культурній установці «людина-природа», «місто-природа». Ставлення до природи формує якісно різне розуміння людської ролі, і

це призводить до тенденцій, властивих вертикальним і горизонтальним відносинам поміж людей та людей з природою [1].

В китайській культурі людський світ (технологія, що є його частиною) не є виразно відмінним від природи, не культивується ідея «ізолювати» природу від людського світу. У Китаї зв'язок між природою, культурою та технологією немає чіткого окреслення «природного», тому розуміння природи є ситуативним і постійно змінюється. Китайці переважно орієнтовані на колективну культуру та гармонійний баланс. Вони цінують «зв'язок», а не відокремлення від інших та навколишнього середовища. У спільнотах, що сповідують конфуціанство, даосизм, синтоїзм і буддизм, культивується почуття поваги до світу природи. У традиціях Китаю природний світ і всі його живі об'єкти розглядаються як істинно цінні і гідні поваги.

Китайська філософія протягом багатьох століть зверталась до проблеми взаємозв'язку людини та природи, створення ландшафту, близького до природи. Зверталася увага на природно-кліматичні характеристики міських ландшафтів. Китайські міста ніби «впліталися» у природне середовище, не порушуючи його цілісності. Наголошується на необхідності узгоджувати архітектурно-просторові рішення (планування вулиць, розміщення будівель) із сезонними закономірностями природи (сонця і вітру). Серед традиційних китайських міст одним з найвідоміших є «місто на воді» – Вучжен. Китайські міста дозволяли людині бути у безпосередньому контакті з природою та, перебуваючи на вулицях чи площах, споглядати лінію природного горизонту.

У цілому китайські традиційні містобудівні практики вироблялися під впливом східної філософської парадигми, якій властива «розмитість» меж між людиною та природою у взаємовідношенні «людина – світ». Особливим культурним феноменом міського ландшафту, що відображає буддистські ідеали злиття людини з природою («буддійський спокій» та «природа як картина»), є міська локація Ханчжоу – Західне озеро [2]. Ландшафт Західного озера міста Ханчжоу охоплює озеро і пагорби, що оточують його з трьох боків, де розміщено численні храми, пагоди, павільйони, сади і декоративні дерева, а також дамби і штучні острови. Ландшафт Ханчжоу привертає увагу істориків урбаністів своєю візуальною цілісністю, попри високий темп розвитку міста (від регіонального містечка до мегаполісу з 8 мільйонами мешканців). Візуальна цілісність цього культурного ландшафту зберігається, завдяки відповідній будівельній політиці муніципалітету (підтримує існуючі висоти та межі ландшафту, зупиняє будь яке його розширення, що може вплинути на горизонт Західного озера).

Зважаючи на глобальні зміни у практиках щодо міської спадщини, ЮНЕСКО розроблено рекомендації щодо історичних міських ландшафтів [3], в яких підкреслюється динамічна роль спадщини в ядрі сучасних суспільств, а також роль в політиці міського планування. ЮНЕСКО закликає розгортати стратегії міського планування з акцентом на культурні та екологічні цінності. Наголошується, що ландшафти формуються поколіннями громад, є хранителями ключових свідчень про їх минуле, й водночас в них так само відбиваються

усвідомлення глибоких взаємозв'язків між природним та соціальним середовищем.

Сучасні практики поліпшення міських ландшафтів також виявляють інтерес до проблематики базових потреб людини у відтворенні життєвих сил, й відповідно – середовища для проживання. Через це переосмислюється роль природи в процесах розвитку міста, розбудови середовища, здатного підтримувати «здорове» функціонування. Екочутливі архітектори поділяють ідею про розчинення граничної межі між будівлею та довкіллям, між внутрішнім і зовнішнім простором.

Список використаних джерел

1. Фесенко Г. Г. Міський ландшафт у контексті екофілософії. *Актуальні проблеми філософії та соціології: наук.-практ. журн.* 2017. №16. С.138-141.

2. West Lake Cultural Landscape of Hangzhou. URL: <http://whc.unesco.org/en/list/1334/>.

3. A new international instrument: the proposed UNESCO recommendation on the historic urban landscape (HUL): report to the Intergovernmental Committee of Experts (UNESCO, Hangzhou, 25–27 May 2011). Hangzhou, 2011. 16 p. URL: <http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-706-12.pdf>.

Яровицька Н. А., кандидат філософських наук, доцент,
Харакозов М. П. студент архітектурного факультету,
*Харківський національний університет будівництва
та архітектури, Україна*

ПОВІЛЬНА АРХІТЕКТУРА ЯК ГАРМОНІЯ БУТТЯ

Повільна архітектура – це рух у напрямку будівництва будинків, які є енергоефективними з використанням простору та енергії, виглядають привабливо, гармонізують із околицями та створюють менший вуглецевий слід. Повільна архітектура в порівнянні з будівництвом McMansions нагадує порівняння повільної та швидку їжу як протилежних стилів їди.

Повільна архітектура націлена на гармонізацію з навколишнім середовищем. Будинок, який узгоджується із своїм природним середовищем, насправді є найбільш економічно вигідним варіантом. Максимізація природного освітлення та побудова будинку, який відповідає клімату, може заощадити тисячі доларів на оплаті за опалення, охолодження та освітлення. Подібно до того, як у повільно приготовленому смаженому горщику немає нічого хіпі-діппі, так не соромно будувати та облаштовувати будинок таким чином, щоб він прослужив поколінням і слугував точно своєму призначенню, без жодних надмірностей [2].

Оскільки в центрі уваги повільної архітектури – використання існуючих конструкцій та об'єктів, ви можете використовувати концепції повільної архітектури для більш ефективного використання житлової площі та об'єктів.